

ሰሚናር አምባሳደር ሳልሕ ዑመር ንኤርትራውያን ነበርቲ አንጎላ

ብዕለት 22 ጥሪ 2016፤ አምባሳደር ሃገረ ኤርትራ ኣብ ደቡብ አፍሪቃን ሃገራት ዞባ ደቡባዊ አፍሪቃን ኣቶ ሳልሕ ዑመር፤ ብመንግስቲ ኤርትራ ብዝተዋህበ መምርሒ መሰረት፤ ናብ አንጎላ ብምንቅስቃስ ንኩነታት ናይቶም ኣብ አንጎላ ዝነበሩ ኤርትራውያን ንምክትታልን ብሰንክ'ቲ ኣብ ዝሓለፈ ወርሒ ኣብ አንጎላ ዝተራእየ ሃንደበታዊ ለበዳ ሕማም Yellow Feverን ሳዕቤናቱን ብቐረባ ንምክትታልን ንምጽናዕን፤ ምስ ዝምልከቶም ኣካላት ሚኒስትሪ ጥዕናን ወጻኢ ጉዳያትን ካልኣትን ርክባትን ንምክያድን ዝዓለመ ምብጻሕ ፈጺሙን፤ ብዕለት 23 ጥሪ 2016 ድማ፤ ንኤርትራውያን ነበርቲ አንጎላ ሰሚናር ኣካዪዱን።

ኣብቲ ንኤርትራውያን ነበርቲ አንጎላ ዘቐረበ ሰሚናር፤ አምባሳደር ሳልሕ ዑመር፤ መንግስትን ኤምባሲ ኤርትራ ኣብ ደቡብ አፍሪቃን ነቲ ኣብ ዝሓለፈ ወርሒ ዝተራእየ ለበዳዊ ሕማም Yellow Feverን ሳዕቤናቱን ብቐረባ ክከታተልዎ ከምዝጸንሑን፤ ዕላማ ዑደቱ ድማ ብመንግስቲ ኤርትራ ተመዚዙ፤ ንኩነታት ኤርትራውያን ኣብ አንጎላ ብቐረባ ንምክትታልን ኣብ ምግታእ እቲ ለበዳን ኣብ ምእላዩን ኣድላዪ ስጉምቲ ንምውሳድ፤ ምስ ዝምልከቶም ኣካላት መንግስቲ አንጎላ፤ ሚኒስትር ጥዕና አንጎላን ቀዋሚ ጸሓፊ ሚ/ጉዳያት ወጻኢ አንጎላን፤ ከምኡ'ውን ሰበ-ስልጣን ትካል ው.ጥ.ዓ. WHO ካልኣትን ርክባት ምክያዱን ንኣኼበኛ ኣብሪሁ። ብዛዕባ'ቲ ሕማም ክገብርዎ ዝግባእ ጥንቃቄታት ድሕሪ ምዝኽኻር፤ ክኸተቡን፤ ከም ረስኒ፤ ሕማም ርእሲ፤ ቅርጽማት፤ ምዕጻው ሸውሃትን ተምላስን ዝኣመሰሉ ምልክታት ምስ ዘርእዩ፤ ተቐላጢፎም ናብ ሕክምና ክኸዱ ከም ዘለዎምን ኣተሓሳሲቡ። ብድሕር'ዚ ኣምባሳደር ሳልሕ፤ ኣብቲ ለበዳዊ ሕማም ዝተራእየሉ እዋን፤ ብኤርትራውያንን ብማሕበረ-ኮምን ዝተራእየ ብኣብነት ዝጥቀስ ቅልጡፍ ምውህሃድን ምትሕግጋዝን ብምምስጋን፤ ኣብ ቀጻሊ እዋናት ድማ ውዳቤ፤ ምውህሃድን ጥርናፊን ብምሕያል ብዝለዓለ ናህሪ ንክቐጽልዎ ተላቢዩ። ብተወሳኺ ኣምባሳደር ሳልሕ ንተሳተፍቲ፤ ብወገን ኤምባሲ ኤርትራ ነቲ ኩነታት ብቐጻልን ብቐረባን ከም ዝከታተሎን፤ ምስ ዝምልከቶም ኣካላት እናተራኸበ ኣድላዪ ስጉምታት ክወስድ ምዃኑን ኣረጋጊጹሎም።

ቀጺሉ አምባሳደር ሳልሕ ዑመር፣ መርማሪት ኮሚሽን ውሕ ሃገራት ግህሰት ሰብአዊ መሰላት አብ ኤርትራ ብዝብል ሽፋን መጥቃዕቲ አብ ልዕሊ ኤርትራን ህዝባን ዘቕረበ መሰረት-አልቦ ክስን ጸለመን አመልኪቱ፣ ነቲ ኮሚሽን ዘቕረበ አብ ሓሶትን ፈጠራን ዝተመርኮሰ ክስታት፣ ብትርን ብሃገራዊ ኒሕን መትከልን ብምቅዋም፣ ህዝቢ ቅኑዕ፣ ውድዓውን እዋናውን ምስክርነት ዝሓዘ መልእኽታት ብኢ-መይልን ብቡስጣን ብምልክኽ ንምፍሻሉን ንምቅልዑን ዝገበሮ ወፍሪ ዕዉትን አዕጋብን ምንባሩ አብሪሁ። ብፍላይ ኤርትራውያን ነበርቲ አንጎላ፣ አብዚ ሃገራዊ ናይ ንጡፍ መኸተ ወፍሪ፣ ንዘለዎም ብድሆታት፣ ጸዕቂ ስራሕ፣ ናይ ፋሕ ዝበለ መነባብሮን ዝርግሐን ጸገማት፣ ድሉው ቀረብ (Access) ናይ ኢንተርነት ዘይምህላውን ርሕቀትን፣ ወዘተ ሰጊሮም፣ እቲ ካብኦም ትጽቢት ዝግበረሉ አበርክቶ ምግባሮም ዕዉትን ዝነኣድን ምዃኑ አረጋጊጹሎም። ንቐጻሊ ድማ ብተጻባእቲ ኤርትራ ንዝዋፈሩ ናይ ጸለመ፣ ዕንወትን ምድኻምን መደባት ብኣጋ ብምልላይ፣ ብጽንዓትን ንጥፈትን ንምምካት ብዝለዓለ ውዳቤ፣ ናህርን ተዓጻጻፍነትን ክሰርሑ ለበዋ አቕሪቡ። አተሓሒዙ አብ ግንቦት 24 2016 አብ ዝበዓል ጽንብል መበል 25 ብሩራዊ ኢዮቤልዩ ናጽነት ኤርትራ ናብ ሃገርና ብምኻድ አብቲ ጽንብል ምስትፍ አገዳስነቱ ብምሕባር፣ አብ ዘዘለዉዎ ሃገርውን ቦቲ ዝግብኦ ድምቀትን ዕብየትን ንምጽንባል፣ ኩሉ ዘድሊ ምቅርራባትን ጎስጓጎትን ንክጅመር አተሓሳሲቡ።

አስዒቡ አምባሳደር ሳልሕ፣ ንህሉው ኩነታት ሃገር፣ ብፍላይ ከኣ ንኣኼባ ካቢኔ ሚኒስተራትን ምቕያር ወረቐታዊ ባጤራ ናቕፋን አመልኪቱ ሰፊሕን እዋናውን መግለጺ አቕሪቡ። ሚኒስተራት ናይ 2015 ዓ.ም መደባት መንግስቲ፣ ደቂቕን ዝርዝራውን ገምጋም ድሕሪ ምክያድ፣ ናይ 2016 ዓ.ምን ኪኖኡን ዘሎ ውጥን ስራሕ ምውጽኡን፣ ብካቢኔ ሚኒስተራት ፍሉይ አተኩሮ ዝተገብረሉ፣ ንዓቕሚ ሰብ ኤርትራ ብግብኡ ብምግምጋም፣ አብ አመዳድባ ጽጹይ መጽናዕቲ ብምክያድ፣ ሰባት ብምያኦም አብ ዘድምዑሉ ቦታ ምምዳብ ቀዳምነት ከምዝወሃቦን ከምኡውን ጉዳይ ውሕስነት መግብን ባጀትን ምትዕርራይ ደሞዝን ካልእን ምንባሩ ጠቐሱ።

ንምቕያር ወረቐታዊ ባጤራ ናቕፋ አመልኪቱ አምባሳደር ሳልሕ፣ ምቕያር ባጤራ ዓቢ ወጻኢታት ዝሓትት፣ አገዳስን እዋናውን ሕቶ ምዃኑ ድሕሪ ምሕባር፣ ነዚ ምቕያር ዝደረገኹ ውድዓውያን ምክንያታት ብዝርዝር አብሪሁ። ገለ ካብኦም ክብሪ ወይ ናይ ምግዛእ ዓቕሚ ናይ ዝጸንሐ ባጤራ አዝዩ ታሕቲ ምውራዱ፣ ዘይሕጋዊ ንግዲ (ሓዋላ) ብምስፍሕፍሓ፣ ናይ ምትምያን ሓደጋታትን፣ ናይ ባንክ አገባባትና፣ (Banking System)፣ ድሒሩ ምጽንሖን፣ ክመሓየሽን ክሕይልን ስለዘለዎን፣ መንግስታዊ

ናይ ምቁጽጸር ዓቕሚ ብምዕባይ፣ ቁጠባዊ ዕቤትን ምትዕርራይን ብምግባር ንቐጠባ ኤርትራ ንምሕያልን ንምውንጫፍን ዝዓለመ ምንባሩ ድሕሪ ምግላጽ መድረኽ ንርእይቶን ሕቶን ከፊቱዎ።

ተሳተፍቲ ሰሚናር ብኣምባሳደር ሳልሕ ብዝተዋህበም መግለጺ ዕግበት ከም ዝተሰምዖምን፣ ኣምባሳደር ሳልሕ ድሕር'ቲ ዘጋጠመ ለበዳ፣ ንኩነታት ኤርትራውያን ዜጋታት ነበርቲ ኣንጎላ ብቐረባ ንምክትታልን ንምዕዛብን፣ ከምኡ'ውን ንምግታኡን ንምቁጽጸሩን ኣድላዪ ስጉምታት ንምድህሳስን ቀልጢፉ ናብ ኣንጎላ ምምጽኡ፣ መርኣያ ናይቲ መንግስቲ ኤርትራ ኣብ ዜጋታቱ ዘለዎ ኣኽብሮትን ተገዳስነትን ብምጅኑ ሓጎሶም ገሊጾም። ኣብ ምሕያልን ምጉስጓስን ማሕበረ-ኮም ኤርትራ ኣብ ኣንጎላ ብዓቢኡ፣ እቲ ዕማም ናይ ዜጋታት'ኳ እንተኾነ፣ ከምዚ ሕጂ ኣብ ምምእዛንን ምክትታልን ኩነታት ህዝቢ፣ ኤምባሲ ተርኡ ዓቢ ስለዝኾነ ብቐጻሊ ክመላለሰና ክበጽሓና ከጎሳጉስን ጽቡቕ ኢዩ፣ ዝብሉ ርእይቶታት ኣቕሪቦም።

ኣምባሳደር ሳልሕ ብተሳተፍቲ ኣኼባ ንዝቐረቡ ሕቶታት መሊሱን ንርእይቶታት ሰሚዑን።

ኣብ መወዳእታ፣ ዘጋጠመ ናይ ሕማምን ሞትን ሓዲጋ፣ ጠንቁ ብሰንኪ ትሑት ኣፍልጦን ግቡእ ሓበሬታ ዘይምህላውን፣ ናይ Yellow Fever ክታበት ከይወሰድካ ናይ ክታበት ወረቐት ኣስሪሕካ ብምምጻእ ንህይወትካ ከም ኣብ ዋጋ-ዕዳጋ ምእታው ስለዝቐጽር ንክኸተቡ ደጊሙ ተላቢዩ። ንኹሎም ኤርትራውያን ነበርቲ ኣንጎላ፣ ኣንጻር ህዝብን መንግስትን ኤርትራ ንዝቐንዑ ተጽብኦታት ኣብ ምምካት ንዝካይድዎ ቃልሲ ክብ ክብሉ ብምጽዋዕ ንጽንብል መበል 25 ዓመት ብሩራዊ ኢዩብልዩ ምቅርራባት ክጅመርን ክጻፈፍን ብምዝኽኻር ኣኼባኡ ዛዚሙ።

ብተወሳኺ ብዕለት 27 ጥሪ 2016 ኣምባሳደር ሳልሕ ዑመር ምስ ኣካያዲት ኣካል ማሕበረ-ኮም ኤርትራውያን ምስ ኮሚቴ ምትሕግጋዝን ተራኺቡ፣ ኣብ ውዳበን ጎስጓስን ክጻወቱዎ ዝግባእ ኣገባብን ተራን ብዝርዝር ብምብራህ፣ ንዝስከምዎ ሓላፍነት ብዕቱብ ከተግብሩን፣ ኣብ ኣንጎላ ካብ ከተማ ሉዋንዳ ወጻኢ ናይ ዝነበሩ ኤርትራውያን ብዝሕን ዝተዋፈሩሉ ሞያን ከጽንዑን ናይ ዘጋጥም ዘሎ ቁጠባዊ ቅልውላው ሳዕቤን ተረዲኦም፣ ብዝተሓተ ደረጃ ዓቕሚ እውን ይኹን ናይ ምውህላል ባህሊ ከሓይሉን፣ ርእሰ-ማሎም ኣብ ሃገርም ከውፍሩን፣ ኣብ ባንክታት ኤርትራ ናይ ተጠራቓሚ ሕሳብ ክኸፍቱን ከዋህልሉን ኣዘኻኺሩ።

ዓወት ንሓፋሽ!